

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	13
<i>Jolanta Walusiak-Skorupa, Marta Wiszniewska, Marcin Rybacki</i>	
2. PODSTAWY PRAWNE DOTYCZĄCE OPIEKI PROFILAKTYCZNEJ NAD PRACOWNIKIEM	15
<i>Marcin Rybacki</i>	
Piśmiennictwo	32
3. ZASADY DOBREJ PRAKTYKI W OPIECE PROFILAKTYCZNEJ – UWAGI OGÓLNE	33
<i>Jolanta Walusiak-Skorupa, Marcin Rybacki, Agnieszka Lipińska-Ojrzanowska, Andrzej Marcinkiewicz, Marta Wiszniewska</i>	
3.1. Etyka w kontekście dobrych praktyk	37
3.2. Dobre praktyki dotyczące badania profilaktycznego (dobre praktyki orzecznicze)	38
3.2.1. Ocena zagrożeń dla zdrowia na stanowisku pracy	38
3.2.2. Badanie lekarskie	39
3.2.3. Technika przeprowadzania wywiadu	40
3.2.4. Pacjent/pracownik korzystający z pomocy innych osób – opiekunów, członków rodziny	41
3.2.5. Obecność tłumacza	42
3.2.6. Badanie przedmiotowe	42
3.2.7. Ustalenie braku lub istnienia przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na konkretnym stanowisku pracy	43
3.2.8. Częstotliwość badań profilaktycznych	44
3.2.9. Zalecenia dla pracodawcy, pracownika i lekarza podstawowej opieki zdrowotnej	45
3.3. Informowanie otoczenia o chorobie pracownika	46
3.4. Prowadzenie dokumentacji – karta badania profilaktycznego	46
3.5. Realizacja innych zadań związanych z opieką profilaktyczną nad pracownikami	50
Piśmiennictwo	52
4. PSYCHOLOGICZNE ASPEKTY W OPIECE PROFILAKTYCZNEJ NAD PRACOWNIKIEM	53
<i>Dorota Merez-Kot, Małgorzata Waszkowska, Adrianna Potocka</i>	
4.1. Wprowadzenie	53
4.2. Zagrożenia psychospołeczne i rola stresu w rozwoju dolegliwości i chorób	54
4.3. Psychospołeczne czynniki występujące w środowisku pracy oddziałujące na zdrowie	55

4.4. Zdrowie i bezpieczeństwo pracowników jako cel działań profilaktycznych służby medycyny pracy – przegląd wybranych nurtów	57
4.4.1. Programy Wsparcia Pracowników	58
4.4.2. Holistyczne Podejście do Zdrowia Pracownika	59
4.4.3. Model Zarządzania Ryzykiem Psychospołecznym – PRIMA-EF	62
4.5. Rola lekarza medycyny pracy w ocenie ryzyka zawodowego wynikającego z obecności psychospołecznych zagrożeń w środowisku pracy	67
Piśmiennictwo	70
5. OPIEKA PROFILAKTYCZNA W KONTEKŚCIE PROFILAKTYKI I WYSTĘPOWANIA CHOROÓB PRZEWLEKŁYCH	73
5.1. Choroby układu krążenia	73
<i>Agnieszka Lipińska-Ojrzanowska, Marcin Ojrzanowski, Jolanta Walusiak-Skorupa</i>	
5.1.1. Wprowadzenie	73
5.1.2. Wybrane czynniki ryzyka rozwoju chorób układu sercowo-naczyniowego	74
5.1.3. Najczęstsze schorzenia układu krążenia	78
5.1.4. Ekspozycja zawodowa a zwiększone ryzyko rozwoju i/lub zaostrzeń chorób układu krążenia	83
5.1.5. Badanie profilaktyczne i dobre praktyki	86
5.1.6. Ocena zdolności do wykonywania pracy na określonym stanowisku	94
5.1.7. Podsumowanie	101
Piśmiennictwo	103
5.2. Cukrzyca	109
<i>Andrzej Marcinkiewicz</i>	
5.2.1. Wprowadzenie	109
5.2.2. Cukrzyca w kontekście postępowania orzeczniczego	110
5.2.3. Wskazówki do badań profilaktycznych	111
5.2.4. Zalecenia orzecznicze	116
5.2.5. Zalecenia profilaktyczne	118
Piśmiennictwo	120
5.3. Choroby układu oddechowego	121
<i>Agnieszka Lipińska-Ojrzanowska, Marta Wiszniewska, Jolanta Walusiak-Skorupa</i>	
5.3.1. Wprowadzenie	121
5.3.2. Choroby układu oddechowego będące częstymi przyczynami wątpliwości orzecznich podczas badań profilaktycznych	123
5.3.3. Badanie lekarskie	138
5.3.4. Wpływ przyjmowania leków na sprawność organizmu	141
5.3.5. Wytyczne do działań profilaktycznych	144
5.3.6. Dobre praktyki w opiece profilaktycznej nad pracownikami z chorobami układu oddechowego	144
Piśmiennictwo	145
5.4. Choroby układu ruchu	150
<i>Patrycja Krawczyk-Szulc</i>	

5.4.1. Wprowadzenie	150
5.4.2. Wybrane choroby układu ruchu mogące być przyczyną ograniczenia zdolności do pracy	150
5.4.3. Badania profilaktyczne	154
Piśmiennictwo	161
5.5. Choroby układu nerwowego	162
<i>Maria Fortak-Michalska</i>	
5.5.1. Wprowadzenie	162
5.5.2. Choroby układu nerwowego będące przyczynami wrażliwości orzecznich	162
5.5.3. Badania profilaktyczne	172
5.5.4. Kluczowe informacje	176
Piśmiennictwo	176
5.6. Zaburzenia psychiczne	178
<i>Agnieszka Lipińska-Ojrzanowska, Anna Cybula-Fujiwara</i>	
5.6.1. Wprowadzenie	178
5.6.2. Omówienie wybranych zaburzeń psychicznych w aspekcie badań profilaktycznych	179
5.6.3. Narażenie zawodowe na czynniki wywierające niekorzystny wpływ na psychikę	185
5.6.4. Badania profilaktyczne	187
5.6.5. Ocena zdolności do pracy	191
5.6.6. Dobre praktyki	195
Piśmiennictwo	195
5.7. Choroby nowotworowe	197
<i>Jolanta Walusiak-Skorupa, Marta Wiszniewska</i>	
5.7.1. Wprowadzenie	197
5.7.2. Badania profilaktyczne	199
5.7.3. Dobre praktyki	202
Piśmiennictwo	205
6. ORZECZNICTWO W WYBRANYCH NARAŻENIACH ZAWODOWYCH	207
6.1. Praca w narażeniu na hałas	207
<i>Mariola Śliwińska-Kowalska</i>	
6.1.1. Badania lekarskie	207
6.1.2. Ocena zdolności do pracy	211
6.1.3. Uwagi dodatkowe	213
Piśmiennictwo	214
6.2. Prace wymagające określonej sprawności organizmu	215
<i>Marcin Rybacki, Andrzej Marcinkiewicz, Alicja Pas-Wyroślak, Mariola Śliwińska-Kowalska</i>	
6.2.1. Badania lekarskie	216
6.2.2. Ocena zdolności do pracy	221
6.2.3. Uwagi dodatkowe	230
Piśmiennictwo	231

6.3. Praca personelu medycznego narażonego na materiał biologiczny <i>Marcin Rybacki</i>	232
6.3.1. Badania lekarskie	236
6.3.2. Ocena zdolności do pracy	239
6.3.3. Uwagi dodatkowe	240
Piśmiennictwo	244
6.4. Badania profilaktyczne osób pracujących w narażeniu na cytostatyki <i>Jolanta Walusiak-Skorupa</i>	246
6.4.1. Badania lekarskie	247
6.4.2. Ocena zdolności do pracy	249
6.4.3. Uwagi dodatkowe	251
Piśmiennictwo	253
6.5. Badania profilaktyczne osób pracujących w narażeniu na promieniowanie jonizujące <i>Marta Wiszniewska</i>	254
6.5.1. Badania lekarskie	256
6.5.2. Ocena zdolności do pracy	259
6.5.3. Uwagi dodatkowe	259
Piśmiennictwo	260
6.6. Badania profilaktyczne osób pracujących w narażeniu na drgania mechaniczne <i>Jadwiga Magnuska, Ewa Nowakowska-Świrta</i>	261
6.6.1. Badania lekarskie	267
6.6.2. Ocena zdolności do pracy	271
6.6.3. Uwagi dodatkowe	272
Piśmiennictwo	277
6.7. Badania profilaktyczne osób pracujących w narażeniu na pyły i gazy drażniące i alergizujące drogi oddechowe <i>Jolanta Walusiak-Skorupa, Agnieszka Lipińska-Ojrzanowska, Marta Wiszniewska</i>	278
6.7.1. Badania lekarskie	278
6.7.2. Ocena zdolności do pracy	284
6.7.3. Uwagi dodatkowe	291
Piśmiennictwo	291
6.8. Badania profilaktyczne osób pracujących w narażeniu na czynniki drażniące i alergizujące skórę <i>Marta Kieć-Świerczyńska</i>	293
6.8.1. Badania lekarskie	294
6.8.2. Ocena zdolności do pracy	295
6.8.3. Uwagi dodatkowe	297
Piśmiennictwo	301

7. BADANIA W MEDYCYNIE PRACY	303
7.1. Badanie laryngologiczne – metody badań słuchu	303
<i>Mariola Słowińska-Kowalska</i>	
7.1.1. Wprowadzenie	303
7.1.2. Badanie szeptem	304
7.1.3. Próby stroikowe	304
7.1.4. Audiometria tonalna	305
7.1.5. Audiometria mowy (słowna)	307
7.1.6. Audiometria mowy w szumie	308
7.1.7. Otoemisje akustyczne	309
7.1.8. Audiometria impedancyjna	309
Piśmiennictwo	309
7.2. Badanie okulistyczne	310
<i>Alicja Pas-Wyroślak, Diana Wyroślak-Bednarek</i>	
7.2.1. Badanie ostrości wzroku	311
7.2.2. Badanie widzenia stereoskopowego	313
7.2.3. Badanie pola widzenia	314
7.2.4. Badanie widzenia barwnego	316
7.2.5. Badanie kontrastu	317
Piśmiennictwo	319
7.3. Badanie neurologiczne	320
<i>Maria Fortak-Michalska</i>	
7.3.1. Badanie podmiotowe	320
7.3.2. Badanie przedmiotowe	321
Piśmiennictwo	322
7.4. Badanie psychologiczne	323
<i>Małgorzata Waszkowska, Adrianna Potocka, Dorota Merecz-Kot</i>	
7.4.1. Testy psychologiczne jako źródło informacji w procesie diagnostycznym	326
7.4.2. Rodzaje testów psychologicznych	328
7.4.3. Badanie neuropsychologiczne	340
7.4.4. Komputeryzacja w badaniach psychologicznych	343
Piśmiennictwo	344
SKOROWIDZ	347